

KREATIV FIKRLASHNING TA'LIM JARAYONIGA TA'SIRI.

S.Muminova

H.Suvonov

Muhammad al-Xorazmiy nomidagi

TATU Nurafshon filiali

Annotatsiya. Ushbu maqolada kreativ fikrlash va uning ta'lim jarayoniga ta'siri haqida so'z boradi. Zamonaviy o'quv jarayonida kreativ fikrlashning joriy etilishidagi afzalliklar, qiyinchiliklar keltirilgan, shuningdek, ushbu qiyinchiliklarni yengishda qo'l keladigan usullar yoritilgan. Kreativ fikrlashni joriy qilishda erishiladigan yutuqlar, talabalarning kompetentligini oshirishdagi muhim jihatlari keng yoritilgan.

Аннотация. В этой статье рассказывается о креативном мышлении и его влиянии на процесс обучения. Представлены преимущества, трудности внедрения креативного мышления в современный учебный процесс, а также освещены методы, которые могут быть использованы для преодоления этих трудностей. Широко освещаются достижения во внедрении творческого мышления, важные аспекты повышения компетентности студентов.

Kalit so'zlar. Kreativ fikrlash, ta'lim jarayoni, ta'lim usullari

Zamonaviy o'quv jarayonida kreativ fikrlash nafaqat kerakli sifatga, balki zaruratga aylandi. Bu odatiy ta'limni yangi bilim va g'oyalar uchun sayohatga aylantiradigan yondashuv. O'qishdagi kreativlik innovatsiyalarga eshiklarni ochadi, tanqidiy fikrlashni rivojlantiradi va murakkab muammolarni hal qilish qobiliyatini yaxshilaydi. Kreativ o'qitish usullarini qo'llash nafaqat talabalarning motivatsiyasini oshiradi, balki ta'lim jarayonini yanada moslashuvchan va tez o'zgaruvchan dunyoga moslashtiradi.

O'qishga kreativ yondashishning afzalliklari juda ko'p: aloqa ko'nikmalarini rivojlantirishdan tortib, kundalik vaziyatlarda nostandart yechimlarni ko'rish qobiliyatiga qadar. Raqamli va global qiyinchiliklar davrida kreativlik muvaffaqiyatli moslashish va professional o'sishning kalitiga aylandi. Shu sababli, zamonaviy ta'lim tizimlari o'quv jarayonining bir qismi sifatida ijodiy ko'nikmalarni rivojlantirishni o'z ichiga olishi, talabalarni kelajakda samarali ishlash va kreativlikka tayyorlashi muhimdir.

Kreativ fikrlash-bu standart yondashuvlar va yechimlardan tashqariga chiqish, kundalik vaziyatlarda g'ayrioddiy jihatlarni ko'rish va real hayotda innovatsion g'oyalarni qo'llash qobiliyatidir. Bu fikrlashning moslashuvchanligi, yangiliklarga ochiqlik, g'oyalarni qayta ko'rib chiqish va birlashtirish qobiliyati kabi xususiyatlar bilan tavsiflanadi. Ko'pincha ma'lumotni eslab qolish va bilimlarni ko'paytirishga qaratilgan an'anaviy o'qitish usullaridan farqli o'laroq, kreativ fikrlash talabalarni faol tadqiq qilish, tajriba o'tkazish va yangisini yaratishga undaydi.

Talabalarda kreativ fikrlashni rivojlantirish innovatsion usul va vositalardan foydalanishni talab qiladi. Bunda interaktiv texnikalar va ijodiy topshiriqlar o'quvchilarni o'quv jarayonida faol ishtirok etishga undash va ularni zukkolik va izlanishlarga undash orqali asosiy rol o'ynaydi. Masalan, loyihalash, rolli o'yinlar va aqliy hujumlar talabalarni o'ylashga, originaly echimlarni izlashga va boshqalar bilan hamkorlik qilishga undaydi.

Fikr-mulohaza va o'z-o'zini hurmat qilish kreativlikni rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi, talabalarga o'zlarining kuchli tomonlari va takomillashtirish sohalarini tushunishga yordam beradi. O'qituvchilar va kursdoshlardan muntazam ravishda konstruktiv fikr-mulohazalarni olish, shuningdek, o'z ishini tanqidiy baholash qobiliyati ularning ijodiy qobiliyatlariga bo'lgan ishonchni oshirishga yordam beradi.

Ushbu usullarni o'quv jarayonida qo'llash faqatgina o'quv tajribasini boyitibgina qolmay, kelgusida jamoa bilan ishlashda ham qo'l keladi.

Kreativ fikrlash tabiiy fanlardan tortib texnik fanlargacha bo'lgan turli xil bilim sohalarida qo'llanilib kelmoqda. Texnik sohada, kreativ yondashuv nostandart tajribalar va tadqiqot usullaridan foydalanishni anglatishi mumkin.

Shunga qaramay, ta'limga kreativ fikrlashni joriy etishning bir qator qiyinchiliklar mavjud, ular orasida an'anaviy ta'lim tizimlarining qarshiligi muhim ahamiyatga ega. Ko'pgina ta'lim muassasalari sinovidan o'tgan an'anaviy usullardan foydalanadilar, bu esa innovatsion yondashuvlar va ijodiy o'qitish usullarini birlashtirishni qiyinlashtirishi mumkin. Ushbu konservatizm ko'pincha talabalarda kreativlikni rivojlantirish uchun muhim bo'lgan kreativlik va tajriba o'tkazish imkoniyatlarini cheklaydi.

Yana bir muhim qiyinchilik — kreativlik va o'quv standartlari o'rtasidagi muvozanatni topish. Ijodiy o'qitish usullari ta'lim standartlari va maqsadlariga mos kelishini ta'minlash kerak, bu esa o'quv dasturlarini puxta rejalashtirish va moslashtirishni talab qiladi.

Ushbu to'siqlarni yengib o'tish o'qituvchilar, talabalar va ta'lim muassasalari ma'muriyatining birgalikdagi sa'y-harakatlarini talab qiladi. Kreativ fikrlash va innovatsiyalar an'anaviy ta'lim usullarini boyitishga va ta'lim jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilishga qodir bo'lgan qimmatli manbalar sifatida qabul qilinadigan moslashuvchan ta'lim muhitini yaratishga intilish muhimdir.

Ta'lim jarayoniga kreativ fikrlashni joriy etish ta'limga moslashuvchan va innovatsion yondashuvni shakllantirishning kalitidir. Bu nafaqat akademik natijalarni yaxshilaydi, balki talabalarni tez rivojlanayotgan dunyoda muvaffaqiyatli martaba va hayotga tayyorlaydi. Talabalarni ta'limda ijodiy yondashuvlarni qo'llashga undash har bir g'oya qadrlanadigan va har bir ijodiy harakat rag'batlantiriladigan qo'llab-quvvatlovchi muhitni yaratishdan boshlanadi.

O'quv jarayoniga kreativlikni muvaffaqiyatli joriy etish uchun ochiq muloqot, tanqidiy fikrlash va fanlararo loyihalarni rag'batlantirish tavsiya etiladi. Interaktiv texnologiyalar,

o‘yinli o‘qitish usullaridan foydalanish talabalarning qiziqishi va faolligini sezilarli darajada oshirishi mumkin.

Xulosa qilib aytganda, kreativ fikrlashni ta’limga muvaffaqiyatli tatbiq etishning kaliti talabalarning tashabbuskorligini qo‘llab — quvvatlash, ularning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish va innovatsiyalarni rag‘batlantiradigan ta’lim muhitini yaratishdir. Kreativlikni rag‘batlantirish nafaqat o‘quv jarayonini boyitibgina qolmay, balki talabalarga har qanday professional sohada muvaffaqiyatli va raqobatbardosh bo‘lishga yordam beradi.

ADABIYOTLAR:

1. Применение креативного мышления в учебном процессе.
<https://blog.rosdiplom.ru/rd/pubdiplom/view.aspx?id=2631>
2. Чупрова В.О. Современные педагогические технологии.